

Nr 105

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69; given Stockholms slott den 14 mars 1969.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag som 1968 års riksdag anvisat sedan riksstaten för budgetåret 1968/69 fastställts har uppförts på tilläggsstat I (prop. 1968: 155, BaU 63, SU 200, rskr 412 och prop. 1968: 169, SU 199, rskr 408). Vidare har vid början av innevarande års riksdag begärts anslag på tilläggsstat II till nämnda riksstat (prop. 1969: 2 och 11).

Ytterligare anslagsframställningar på tilläggsstat under löpande budgetår har nu ansetts erforderliga. De bör föreläggas riksdagen i en gemensam proposition avseende utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69. Senare denna dag kommer dessutom frågan om teckning av aktier i Kalmar Verkstads AB att redovisas i särskild proposition.

Benämningen tilläggsstat III har inte använts tidigare utan motsvarande proposition har angetts avse ytterligare utgifter på tilläggsstat II. Av praktiska skäl, bl. a. för att underlätta hänvisningar, synes det lämpligt att använda den nu förordade benämningen tilläggsstat III.

De framställningar om anslag på tilläggsstat som Kungl. Maj:t beslutar om denna dag tas in i dagens statsrådsprotokoll över justitie-, utrikesdepartements-, försvars-, social-, kommunikations-, finans-, utbildnings-, jordbruks-, handels-, inrikes- och civilärenden. Utdrag av dessa protokoll bör biläggas den gemensamma propositionen som *bilagor 1—12*. En sammanställning över de av Kungl. Maj:t i denna proposition begärda anslagen torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 13*.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t i en gemensam proposition förelägger riksdagen de förslag om anslag på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 som framgår av nämnda utdrag av statsrådsprotokollet.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Margit Edström

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler ärende under justitiedepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Andra huvudtiteln

A. Justitiedepartementet m. m.

[1] A 11. **Kommittéer m. m.** På riksstaten för budgetåret 1968/69 har under förevarande rubrik anvisats ett reservationsanslag av 6,1 milj. kr. vartill kommer en ingående reservation om 1 484 702 kr.

Kungl. Maj:t har i beslut den 24 januari 1969 uppdragit åt statsrådet och chefen för justitiedepartementet att träffa överenskommelse med Facit AB om utvecklings- och konstruktionsarbete beträffande viss teknisk utrustning för allmänna val. Facit AB har erbjudit sig att utföra arbetet för en kostnad av 190 000 kr. jämte mervärdeskatt.

I skrivelse till Facit AB den 24 januari 1969 har statsrådet och chefen för justitiedepartementet på statens vägnar beställt nämnda utvecklings- och konstruktionsarbete.

Med hänsyn till den belastning av anslaget som har skett hittills kan det belopp som står till förfogande under innevarande budgetår bedömas bli otillräckligt.

Jag beräknar medelsbehovet på detta anslag till sammanlagt 7 795 000 kr. för budgetåret 1968/69. 211 000 kr. torde således behöva anvisas på tilläggsstat.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 211 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GELJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Ministern för utrikes ärendena anmäler härefter ärende under utrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[1] 3. **Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen.** Såsom anmälts i 1969 års statsverksproposition (bil. 5 s. 56) har för projekteringen och utförandet av beskickningsanläggningarna i *Moskva* och Stockholm förskottsvis anvisats 14 milj. kr. under fonden för förslag till statsverket. För budgetåren 1959/60 och 1960/61 anvisade riksdagen sålunda sammanlagt 6 milj. kr. (prop. 1959:1 bil. 24, SU 31, rskr 75 och prop. 1960:1 bil. 25, SU 22, rskr 74), samt för budgetåret 1965/66 ytterligare 8 milj. kr. (prop. 1965:155, SU 182, rskr 431 och prop. 1966:75, SU 69, rskr 181). Vidare har Kungl. Maj:t den 29 juni 1964 för projekteringsarbetet till byggnadsstyrelsens förfogande ställt 950 000 kr. från det under fonden för förslag till statsverket anvisade investeringsanslaget till vissa projekteringskostnader.

Som framgår av angivna propositioner har för de kostnader, som enligt 1958 års överenskommelse med Sovjetunionens regering (prop. 1958:135, SU 103, rskr 248) skulle täckas från svensk sida, medel förskottsvis anvisats

under fonden för förslag till statsverket i avvaktan på att kostnadsberäkningar slutfördes och vardera partens totala kostnader kunde fastställas. I årets statsverksproposition har anmälts att denna ekonomiska avräkning numera är klar.

Under innevarande budgetår erfordras sålunda för återförande till fonden för förslag till statsverket av de förskottsvis anvisade medlen ett belopp av 14 950 000 kr. i form av investeringanslag. Anslaget påverkar inte belastningen på totalbudgeten.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett investeringsanslag av 14 950 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler här-
efter de ärenden under försvarsdepartementets handläggning som angår ut-
gifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Fjärde huvudtiteln

A. Försvarsdepartementet m. m.

[1] A 4. **Kommittéer m. m.** Till kommittéer m. m. har för budgetåret 1968/69 anvisats ett reservationsanslag av 1,7 milj. kr. Behållningen på anslaget uppgick den 31 december 1968 till 640 596 kr. För att under andra hälften av budgetåret täcka kostnaderna för nu tillsatta utredningar behövs ytterligare medel. Det kan inte heller uteslutas att nya utredningar tillkommer. Jag föreslår därför, att 600 000 kr. begärs på tilläggsstat för innevarande budgetår.

Ifrågavarande belopp bör ligga inom den bestämda ramen för försvarsutgifterna. Avdrag med 600 000 kr. bör därför göras i samband med den slutliga prisregleringen av försvarsutgifterna för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kr.

O. Diverse

[2] O 7. **Kostnader för svenska FN-styrkor m. m.** Medel för en svensk militär styrka i FN-tjänst anvisades första gången på tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1956/57 (prop. 1956: 198, SU 179, rskr 359). Därefter har årligen ytterligare medel anvisats för svenska FN-styrkors verksamhet m. m. Fr. o. m. budgetåret 1965/66 anvisas medel för de årliga utgifterna inom Sverige i samband med rekrytering, utbildning och organisering av den svenska beredskapsstyrkan m. m. under förslagsanslaget Beredskapsstyrka för FN-tjänst, medan utgifter för FN-styrkornas verksamhet utom Sverige — fr. o. m. den 1 juli 1967 även för observatörer i FN-tjänst — samt för viss personal vid Sveriges ständiga representation i FN betalas från reservationsanslaget Kostnader för svenska FN-styrkor m. m. Sammanlagt har för svenska FN-styrkors verksamhet på tilläggsstat anvisats 380 650 000 kr., varav 11,1 milj. kr. under innevarande budgetår för verksamheten under tiden juli—december 1968 (prop. 1968: 155 bil. 1, SU 186, rskr 396). Vid ingången av januari 1969 fanns en brist under anslaget på 1 803 210 kr. som har täckts från anslaget till oförutsedda utgifter.

Huvuddelen av ifrågavarande utgifter avses bli ersatt av FN. Hittills har från FN influtit 263 308 227 kr. avseende kostnader för tiden intill utgången av år 1967. Sveriges fordran hos FN enligt hittills framlagda krav uppgår f. n. till 36 274 481 kr. Under våren 1969 kommer Sverige att begära ytterligare ca 20 milj. kr. i ersättning från FN för utgifterna under år 1968. Ersättningar som flyter in från FN tillgodoförs riksstatens inkomsttitel Övriga diverse inkomster.

Genom Kungl. Maj:ts beslut den 19 december 1968 har tiden för den svenska FN-insatsen på Cypern förlängts till utgången av juni 1969. Utgifterna för tiden januari—juni 1969 kan beräknas till 2 120 000 kr. för månad eller sammanlagt 12 720 000 kr. Härutöver bör 1 milj. kr. beräknas som allmän medelsreserv med hänsyn till eftersläpande sjukvårdskostnader för tidigare kontingenter samt vissa utgifter som kan bli nödvändiga vid en avveckling av kontingenten på Cypern.

Antalet observatörer i FN-tjänst uppgick i januari 1969 till 47. Medelsbehovet för dessa kan beräknas till 213 300 kr. för månad eller för januari—juni 1969 sammanlagt 1 280 000 kr.

Behovet av ytterligare medel för FN-styrkan på Cypern och för observatörer uppgår alltså till $(12\,720\,000 + 1\,000\,000 + 1\,280\,000)$ 15 milj. kr. Härutöver behövs ett belopp av 1,8 milj. kr. för att täcka utgifter som har betalats från anslaget till oförutsedda utgifter. Anslagsbehovet uppgår alltså till 16,8 milj. kr.

Med hänsyn till att många osäkra faktorer ligger i anslagsberäkningen kan det bli nödvändigt att även i fortsättningen förskottsvis bestrida utgif-

ter för ifrågavarande ändamål från anslaget till oförutsedda utgifter. Dessa utgifter bör slutligt belasta anslaget Kostnader för svenska FN-styrkor m. m. och frågan om deras täckning bör få tas upp framdeles.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kostnader för svenska FN-styrkor m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 16 800 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

A. Försvarets fabriksverk

[3] 3. **Teckning av aktier i SMT Machine Company AB.** Kungl. Maj:t har efter riksdagens hörande (prop. 1963: 114, SU 135, rskr 87, prop. 1968: 109, SU 124, rskr 282) beslutat att föra över de centrala flygverkstäderna i Arboga, Malmslätt och Västerås till försvarets fabriksverk. I samband med beslutet att föra över verkstaden i Västerås till fabriksverket beslöt riksdagen att denna verkstad skulle avvecklas som central flygverkstad. Avvecklingen skulle vara genomförd vid utgången av budgetåret 1970/71.

Bakgrunden till beslutet att avveckla verkstaden i Västerås var nödvändigheten att bemästra den överkapacitet som har konstaterats i fråga om centralt flygunderhåll. Resurserna borde anpassas bättre till det beräknade behovet av sådant underhåll.

För att i möjligaste mån begränsa räckvidden av de sysselsättningsproblemen i Västerås som beslutet om att lägga ned den centrala flygverkstaden kunde beräknas medföra har fabriksverket undersökt möjligheterna att förlägga annan industriell verksamhet till Västerås. Riksdagen uttalade att undersökningarna i detta syfte borde påskyndas.

Försvarets fabriksverk

I sina analyser av utsikterna att till Västerås lokalisera annan industriell verksamhet har fabriksverket koncentrerat sig på sådana områden inom vilka flygverkstadens olika resurser skulle kunna vara särskilt lämpade. Det framstod förhållandevis snart att produktion av verktyg och verktygsmaskiner från denna utgångspunkt kunde betraktas som särskilt intressant. Enligt fabriksverkets bedömningar är det därför såväl allmänekonomiskt som företagsekonomiskt motiverat att skapa förutsättningar för en förhållandevis omfattande produktion av verktyg och verktygsmaskiner.

Fortsatta kontakter gav vid handen att det fanns möjligheter att förvärva produkter och företag inom detta område. På förslag av fabriksverket be- myndigade Kungl. Maj:t den 28 juni 1968 verket att under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande träffa avtal om förvärv av verktygsmaskintillverkningen vid Köpings Mekaniska Verkstads AB samt av AB Thörns Mekaniska Verkstad och Aldellverken AB.

Fabriksverket har därefter träffat avtal om angivna förvärv. Närmare upplysningar om företagen m. m. torde få lämnas direkt till vederbörande utskott.

Köpings Mekaniska Verkstads AB i Köping är sannolikt Nordens största och mest betydande tillverkare av svarvar. Bolaget ägs av AB Volvo. Volvo-koncernen behöver huvuddelen av de vid Köpings Mekaniska Verkstads AB sysselsatta arbetarna samt lokaler och utrustning för komponenttillverkning till sin expanderande biltillverkning. Årsomsättningen i fråga om verktygsmaskiner ligger i storleksordningen 15 milj. kr. under senare år.

Produktionen omfattar både standardbetonade maskiner och tekniskt komplicerad utrustning för verkstadsindustrins behov. Produktprogrammet har — under senare år i ökad takt — förskjutits mot numeriskt styrda svarvar och fleroperationsmaskiner.

Företaget har en betydande kapacitet för utveckling och konstruktion av nya maskintyper, ett väsentligt know-how och förhållandevis goda kontakter med marknaden.

Avtal om förvärv av maskintillverkningen vid Köpings Mekaniska Verkstads AB träffades den 20 september 1968. Enligt avtalet överläter säljaren samtliga aktier i bolaget. Aktieöverlåtelsen innebär att fabriksverket förvärv varulager, maskiner och kundfordringar jämte bolagets samtliga immateriella tillgångar avseende verktygsmaskintillverkning, såsom konstruktionsunderlag, ritningar, produktionstekniskt underlag, know-how, patent, varumärken, agent- och leverantörsavtal, good will m. m. Leverantörs- och personalskulder övertas inte. Överlåtelsedag enligt avtalet är den 1 januari 1969. Köpeskillingen erläggs genom att fabriksverket överlämnar en revers till säljaren på köpeskillingen. Denna förfaller till betalning med en fjärdedel den 31 december under vart och ett av åren 1969, 1970, 1971 och 1972. Fabriksverket övertar därjämte betalningsansvaret för en skuld som Köpings Mekaniska Verkstads AB har till säljaren. Köpeskillingen till säljaren och bolagets skuld till säljaren är baserade på varulagrets värde vid övertagandet. Köpeskillingen och skulden kan därför komma att förändras beroende på detta lagers slutligt bedömda värde överlåtelsedagen.

AB Thörns Mekaniska Verkstad i Stockholm är ett familjeföretag, vars ägare — fyra bröder — alla har varit aktivt verksamma i företaget. Bolaget har en förhållandevis stabil omsättning av storleksordningen 7 milj. kr. för år. Bolaget har gott anseende på marknaden och utmärkta kundkontakter. *AB Thörns Mekaniska Verkstad* har till specialitet komplicerade

pressverktyg. Bland övriga produkter kan nämnas jigggar och fixturer, vissa specialmaskiner och en verktygsslipmaskin av egen konstruktion. Denna säljs även på export. Företaget har god tillgång på väl utbildad och till företaget fast knuten personal av alla kategorier.

Avtal om förvärv av AB Thörns Mekaniska Verkstad träffades den 23 september 1968. Enligt avtalet överläter säljaren samtliga aktier i bolaget på köparen. Tillträde skedde den 1 oktober 1968. Av köpeskillingen betalades en femtedel på tillträdesdagen. Återstoden skall betalas med en femtedel den 1 oktober under vart och ett av åren 1969, 1970, 1971 och 1972.

Aldellverken AB i Karlskoga ägs till 65 % av Incentive AB och till 35 % av företagets dåvarande chef, Algot Aldell. Bolagets omsättning uppgick år 1968 till ca 4 milj. kr.

Aldellverken AB tillverkar och säljer framför allt produktionsborrmaskiner. De ursprungliga konstruktionerna till dessa köptes av ASEA. *Aldellverken AB* har inom detta område bedrivit ett mycket omfattande och kostnadskrävande utvecklingsarbete. Företaget har alltså i betydande utsträckning fungerat som ett specialiserat utvecklingsföretag. F. n. tillverkas och försäljs framför allt tre huvudgrupper av bormaskiner, vilka samtliga har vidareutvecklats ur de konstruktioner som har förvärvats av ASEA. Av dessa maskiner kan nämnas automatiska bormaskiner och bormaskiner med numerisk styrning.

Avtal om förvärv av *Aldellverken AB* träffades den 20 september 1968. Enligt avtalet överläter säljaren samtliga aktier i bolaget på köparen. Överlåtelsedagen har angetts till den 1 oktober 1968. Köpeskillingen betalades kontant på överlåtelsedagen. Köparen övertog därjämte betalningsansvaret för en skuld som *Aldellverken AB* hade till Incentive AB.

Fabriksverkets avsikt är att så snart som möjligt utnyttja de förutsättningar för en ökad samordning av marknadsföring, produktutveckling och produktion som förvärven har skapat. Denna samordning kan beräknas leda till ett mer koncentrerat och ur marknads synpunkt mer attraktivt produktprogram, en slagkraftigare och mer uthållig marknadsföring, större och bättre utvecklade kapacitet för långsiktig teknisk utveckling och till effektivare tillverkningsmetoder. Satsningen kommer i första hand att inriktas på högt kvalificerade produkter. Konkurrensen är där mindre kännbar än i fråga om mer standardbetonade maskiner. Möjligheterna till samarbete i olika former med andra fabrikanter undersöks. Intresset för ett sådant samarbete har visat sig vara stort.

Fabriksverket understryker att den satsning verket begärt bemyndigande att få göra är riskfylld eftersom hela förslaget bygger på förutsättningen om en snabb expansion. Å andra sidan har verket bedömt att denna satsning har acceptabel säkerhet för godtagbara samhällsekonomiska och företagsekonomiska resultat.

Produktionen vid Köpings Mekaniska Verkstads AB skall i sin helhet för-

läggas till Västerås. Monteringen av verktygsmaskiner avses flyttas över med början den 15 maj 1969. Överflyttningen beräknas vara avslutad strax efter industrisemestern 1969. Detaljtillverkningen kan successivt förläggas till Västerås fr. o. m. den 1 februari 1970. Några arbetsmarknadsproblem uppkommer inte i Köping i samband med överflyttningen av verksamheten från Köping till Västerås.

Aldellverkens försäljnings- och konstruktionsresurser avses koncentreras till Västerås. En överflyttning av produktionen till Västerås kan aktualiseras så snart erforderliga produktionsresurser har skapats där. En sådan överflyttning anses inte skapa några mer väsentliga arbetsmarknadsproblem i Karlskoga.

Fabriksverket framhåller att en rationell samplanering mellan överflyttningen av funktioner vid flygverkstaden i Västerås till andra flygverkstäder och skapandet av de nya resurserna för verktygsmaskintillverkning är nödvändig. Genom att noga tidsplanera dessa aktiviteter kan avsevärda besparingar uppnås både inom flygverkstadssektorn och inom det nya företags område.

Verksamheten vid AB Thörns Mekaniska Verkstad kommer i huvudsak att fortsätta i Stockholm på nuvarande plats. Produktionen av de slipmaskiner som nu tillverkas där kommer emellertid successivt att förläggas till Västerås. Fabriksverkets avsikt är att utnyttja eventuellt friställd kapacitet vid AB Thörns Mekaniska Verkstad för produktion av verktyg för fabriksverket och andra nya kunder.

Undersökningar pågår av vilka förändringar som kan bli aktuella för den nuvarande personalen vid flygverkstaden i Västerås. Vid årsskiftet 1968/69 var antalet anställda vid verkstaden 707, varav 382 tjänstemän och 325 arbetare. Av dessa kan 23 arbetare och 54 tjänstemän beräknas avgå med pension m. m. under tiden fram till nedläggningen. För återstoden — 302 arbetare och 328 tjänstemän — har behovet av ny arbetskraft vid verkstäderna i Arboga och Malmslätt samt i någon mån vid den planerade verkstaden i Östersund undersökts. 213 arbetare och 173 tjänstemän torde kunna erbjudas anställning vid dessa verkstäder. Av den återstående personalen — 89 arbetare och 155 tjänstemän — torde inom ca ett år alla arbetare och ca 30 tjänstemän kunna erbjudas anställning vid verktygsmaskinföretaget i Västerås. Av den ursprungliga personalstyrkan återstår alltså 125 tjänstemän, som inte med säkerhet f. n. kan erbjudas ny anställning inom denna sektor av fabriksverket. Personal har avdelats för arbetet med att söka bereda dessa tjänstemän sysselsättning inom eller utanför fabriksverkskoncernen. Särskilda ansträngningar görs för att finna andra arbetsuppgifter i Västerås för så många som möjligt av dem. Ett visst ytterligare behov av tjänstemän kan tänkas uppkomma i verktygsmaskinföretaget under förutsättning att verksamheten där växer i den takt som har beräknats.

Köpings Mekaniska Verkstads AB har ändrat sin firma till SMT Machine

Company AB. Detta bolag skall äga och förvalta aktierna i AB Thörns Mechaniska Verkstad och Aldellverken AB. Samtliga aktier i SMT Machine Company AB förvaltas av försvarets fabriksverk. Förslag till bolagsordning för SMT Machine Company AB har tagits in i *bilaga A*, som torde fogas till protokollet i detta ärende.

Det nya företagens behov av lokaler i Västerås har undersökts. Fabriksverket hade ursprungligen planerat att efter omfattande ombyggnader utnyttja befintligt byggnadsbestånd. Vid en närmare analys av de kostnader detta skulle medföra ställda i relation till resurserna fann sig fabriksverket föranlett att närmare undersöka ytterligare ett alternativ, nämligen att uppföra en helt ny verkstadshall samt att kombinera detta verkstadsutrymme med ombyggnader av utrymmen för sammansättning och för de tekniska och administrativa funktionerna. Denna analys har klart visat att kombinationen av nybyggnad och ombyggnad är att föredra ur alla synpunkter.

Förvärven och kostnaderna för att genomföra den planerade koncentrationen av verksamheten, inkörningskostnaderna samt utgifterna för att skapa underlag för en förhållandevis snabb expansion beräknas föranleda ett externt finansieringsbehov under medverkan av ägaren av storleksordningen 27 milj. kr. Av detta behov föreslås 7 milj. kr. täckas genom nyemission av aktier i SMT Machine Company AB. Bolagets aktiekapital kommer därmed att tillsammans med det ursprungliga kapitalet på 3 milj. kr. uppgå till 10 milj. kr. Av återstående kapitalbehov föreslås 4 milj. kr. få täckas av investeringsmedel som står till verkets förfogande och 1 milj. kr. tillgodoses av investeringsmedel som har begärts för budgetåret 1969/70. Det återstående externa kapitalbehovet — 15 milj. kr. — föreslås täckas genom en statlig kreditgaranti till SMT Machine Company AB. Av denna garanti torde ca 8 milj. kr. behöva utnyttjas under budgetåret 1969/70 och ca 7 milj. kr. först under senare budgetår.

Departementschefen

Flygverkstäderna i Arboga, Malmslätt och Västerås har efter riksdagens beslut (prop. 1963: 114, SU 135, rskr 87 och prop. 1968: 109, SU 124, rskr 282) förts över till försvarets fabriksverk. Det främsta syftet med överföringen har varit att få till stånd ett renodlat kund/leverantörförhållande mellan beställarna och huvudmannen för verkstadsdriften och därmed en mera påtaglig affärsmässighet i driften vid verkstäderna. Därmed skulle kostnaderna för underhållet kunna fastställas. Samordningen av det centrala flygunderhållet borde dessutom kunna skapa ett successivt växande utrymme för integrationsvinster, vilket i sin tur borde medföra lägre underhållskostnader. För att genom en koncentration av underhållstjänsten bemästra de kostnadsproblem som har skapats av överkapaciteten på flyg-

underhållssidan har riksdagen vidare beslutat att verkstaden i Västerås skall läggas ned som flygverkstad i huvudsak under budgetåret 1970/71.

För fabriksverkets del har denna omorganisation medfört en inte oväsentlig utvidgning av verkets tidigare verksamhetsområde. Före överförandet av centrala flygverkstaden i Arboga var fabriksverket framför allt inställt på nytillverkningar närmast av verkstadsindustriell karaktär samt på processindustriell verksamhet inom tvätteriområdet och därutöver på kemisk-teknisk produktion. Därtill har efter omorganisationen kommit komplicerat och tekniskt avancerat underhåll framför allt av flygmateriel. Fabriksverket har anmält att de nytillkomna uppgifterna kommer att kräva tid för konsolidering och för den strukturrationalisering som har förutsatts. Under denna tid är en fördröjd utveckling mot ökad lönsamhet i den totala verksamheten sannolik. Alltjämt torde viss överkapacitet kvarstå trots den beslutade nedläggningen av verkstaden i Västerås. Fabriksverket anstränger sig att skapa förutsättningar för att utnyttja denna för civilt underhåll.

Fabriksverket har undersökt möjligheterna att bedriva annan industriell verksamhet än centralt flygunderhåll i Västerås. Verket har föreslagit att tre företag med verksamhet huvudsakligen inom området för verktygs- och verktygsmaskintillverkning skall förvärvas, att verksamheten vid dessa skall samordnas samt att produktion av framför allt verktygsmaskiner skall förläggas till Västerås. Fabriksverket bedömer att goda utsikter till lönsam produktion vid den nya enheten i Västerås föreligger, vilket har varit en förutsättning för att verksamheten skall komma till stånd.

De tre företagen producerar, marknadsför och försäljer verktygsmaskiner och verktyg. Verksamhet av detta slag anser jag väl ägnad för att utnyttja de resurser av olika slag som frigörs genom att centrala flygverkstaden i Västerås läggs ned. Jag bedömer det som fördelaktigt att det nya företag som fabriksverket har föreslagit startar med en redan etablerad verksamhet och redan etablerade produkter inom verktygsmaskin- och verktygsindustri. Det torde kräva avsevärd tid och stora kostnader att nyetablera och bygga upp en effektivt fungerande verksamhet av detta slag. En sådan lösning skulle också sannolikt vara än mer riskfylld än att börja från redan etablerade positioner.

Den samordning av de tre företagen som fabriksverket har föreslagit bör medföra inte oväsentliga företagsekonomiska fördelar genom koncentration av ledningsfunktion, utvecklingskapacitet, administration, marknadsföring och produktion. Genom samordningen och genom de ytterligare möjligheter till samarbete inom branschen som därmed skapas blir en strukturrationaliserande insats på detta område möjlig. Fabriksverkets planer på att satsa på utveckling, tillverkning och försäljning av tekniskt välutvecklade produkter finner jag välbetänkta med hänsyn till att man kan räkna med så avgörande tillgångar som yrkesskicklig personal och ett betydande tekniskt kunnande.

Ett intensivt arbete pågår för att finna meningsfyllda uppgifter för den personal som friställs genom att flygverkstaden läggs ned. Detta arbete har lett till att — som situationen nu kan bedömas — alla kollektivavtalsanställda vid den tidigare flygverkstaden kan erbjudas annan sysselsättning. Ca 130 tjänstemän kan däremot enligt uppgift inte nu erbjudas annan anställning. Arbetet med att placera även denna personal fortsätter emellertid och jag lägger vikt vid att försvarets fabriksverk gör sitt yttersta för att i möjligaste mån lösa också detta problem.

Kungl. Maj:t har den 28 juni 1968 bemyndigat fabriksverket att under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande förvärva maskintillverkningen vid Köpings Mekaniska Verkstads AB, numera med firma SMT Machine Company AB, samt AB Thörns Mekaniska Verkstad och Aldellverken AB. Sådana avtal har träffats under höstens lopp. Med anledning härav bör ett anslag på 7 milj. kr. anvisas för teckning av aktier i det nya företaget.

Förvärvet av företagen och den fortsatta verksamheten kräver enligt fabriksverket — utöver teckning av aktiekapital — ett externt kapitaltillskott under medverkan av ägaren-staten av ca 20 milj. kr. Fabriksverket har föreslagit att 5 milj. kr. skall ställas till förfogande av fabriksverkets investeringsmedel och att staten beviljar en kreditgaranti för återstående 15 milj. kr. Jag anser mig inte kunna biträda att fabriksverkets investeringsmedel används för detta ändamål. Med hänsyn härtill bör kreditgaranti medges med 20 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

a) till *Teckning av aktier i SMT Machine Company AB* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett investeringsanslag av 7 000 000 kr.,

b) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 20 000 000 kr. för krediter till SMT Machine Company AB i överensstämmelse med vad jag har anfört i det föregående.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Margit Edström

Bolagsordning

§ 1.

Bolagets firma är SMT Machine Company Aktiebolag.

§ 2.

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att driva mekanisk verkstadsrörelse och annan därmed förenlig verksamhet.

§ 3.

Bolagets aktiekapital skall utgöra lägst enmiljonfemhundredratusen (1 500 000) kronor och högst fyramiljonerfemhundredratusen (4 500 000) kronor.

§ 4.

Aktie skall lyda på ettusen (1 000) kronor.

§ 5.

Av bolagets aktier må allenast viss del, vid varje tid mindre än en femtedel, genom teckning eller överlåtelse förvärvas av utländsk medborgare, samfällighet eller stiftelse, av svenskt handelsbolag, vari finnes utländsk bolagsman, av svensk ekonomisk förening, av svenskt aktiebolag, vars aktiebrev må ställas till innehavaren, eller av annat svenskt aktiebolag, i vars bolagsordning ej intagits förbehåll, som avses i 2 § av lagen den 30 maj 1916 om vissa inskränkningar i rätten att förvärva fast egendom eller gruva eller aktier i vissa bolag, dock att, utan hinder av det nu gjorda förbehållet, aktier må förvärvas av svenskt bolag eller svensk förening, som avses i 18 § av nyss nämnda lag.

§ 6.

Styrelsen skall ha sitt säte i Västerås.

§ 7.

Styrelsen skall bestå av lägst tre och högst sju ledamöter med eller utan suppleanter till samma antal. Ledamöter och suppleanter väljas årligen å ordinarie bolagsstämma för tiden intill dess nästa ordinarie bolagsstämma hållits.

§ 8.

För granskning av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt bolagets räkenskaper utses årligen å ordinarie bolagsstämma för tiden intill dess nästa ordinarie bolagsstämma hållits två revisorer jämte två revisorssuppleanter.

§ 9.

Ordinarie bolagsstämma hålles en gång årligen i april eller maj månad. Därvid skall följande ärenden förekomma:

1. Val av ordförande
2. Upprättande och godkännande av röstlängd
3. Val av en eller två justeringsmän
4. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad
5. Föredragning av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen för det sistförflutna räkenskapsåret samt fråga om balansräkningens fastställande
6. Fråga om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören
7. Beslut i anledning av bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
8. Fastställande av styrelse- och revisorsarvoden
9. Val av styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, revisorer och revisorsuppleanter
10. Övriga ärenden, som i behörig ordning hänskjutits till stämman.

§ 10.

Vid bolagsstämma må envar röstberättigad rösta för fulla antalet av honom företrädde aktier.

§ 11.

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom rekommenderade brev senast två veckor före ordinarie och senast en vecka före extra stämma. Andra meddelanden bringas till aktieägarnas kännedom genom brev.

Bilaga 4

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler här efter de ärenden under socialdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Femte huvudtiteln

G. Universitetssjukhus m. m.

[1] G 9 a. Bidrag till vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid serafimerlasarettet m. m. Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i riksstaten för budgetåret 1968/69. Till ändamålet har emellertid senast för budgetåret 1967/68 anvisats ett investeringsanslag av 2 521 000 kr. Sammanlagt har för ändamålet anvisats 9 196 000 kr.

Vid den av riksdagen år 1963 beslutade upprustningen av serafimerlasarettet skall Stockholms stad svara för 60 % och staten för 40 % av byggnadskostnaderna (prop. 1965: 190, SU 216, rskr 409). Byggnadsstyrelsen har hand om byggnadsåtgärderna, som i prisläget den 1 april 1967 beräknades kosta totalt 17 440 000 kr. Statens andel härav har anvisats i sin helhet (prop. 1968: 2, bil. 2, SU 17, rskr 54). Upprustningen har nu genomförts. Stockholms stad har den 1 juli 1968 övertagit huvudmannaansvaret för serafimerlasarettet. Utöver medel till de nämnda byggnadsåtgärderna har

staten ställt 1 950 000 kr. till byggnadsstyrelsens förfogande för kostnaderna för vissa underhållsarbeten, som utförts i samband med upprustningen.

Byggnadsstyrelsen

Med justering till prisläget den 1 april 1968 kostar upprustningen av serafimerlasarettet totalt 17 490 000 kr. Därvid bortses från nämnda kostnader för vissa underhållsarbeten. Statens andel av kostnadsökningen efter den 1 april 1967 blir 20 000 kr.

Departementschefen

Byggnadsstyrelsen begär ytterligare 50 000 kr. för att täcka återstående kostnader för den numera slutförda upprustningen av serafimerlasarettet. Jag förordar att statens andel härav, 20 000 kr., anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid serafimerlasarettet m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kr.

J. Nykterhetsvård m. m.

[2] **J 7 a. Upplysningsverksamhet i narkotikafrågor.** Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i riksstaten för innevarande budgetår.

Samhällets åtgärder för att bekämpa narkotikamissbruket har intensifierats i linje med de förslag som riksdagen antog förra året (prop. 1968: 7 2LU 1, rskr 81). Det program som nu håller på att genomföras innebär en skärpt kamp mot narkotikabranschens profitörer, ökade förebyggande insatser, förstärkta vårdinsatser och en samordning av samhällsinsatserna.

Genom omfattande omDispositioneringar har betydande personalresurser inom tullverket och polisväsendet satts in för att förhindra spridningen av narkotika. Tull- och polismyndigheternas samarbete med utländsk tull och polis har utökats. Förslag till skärpta straffbestämmelser för grovt narkotikabrott och för grov varusmuggling som gällt narkotika har lagts fram och nyligen godkänts av riksdagen (prop. 1969: 13, 2LU 7, rskr 83). Inom skolväsendet görs omDispositioneringar för ökad undervisning och upplysning i frågor som rör missbruket av narkotika. Socialstyrelsen genomför en inventering av vårdresurserna och tar direkt med landstingen och kommunerna upp konkreta möjligheter till en utökning och förbättring av vård- och behandlingsresurserna. Socialstyrelsen verkar också för att åstadkomma största möjliga integration mellan de olika länkarna i vårdkedjan — uppsökande verksamhet, öppen vård, sluten vård och eftervård. En förstärkning av det internationella samarbetet för bekämpning av narkotika-

missbruk har också åstadkommit genom att Förenta Nationernas narkotikakommission i januari i år efter ett svenskt initiativ har antagit en kraftigt formulerad rekommendation om kontroll av vissa s. k. centralstimulerande medel.

Det är viktigt att de nu pågående och planerade insatserna kombineras med ett sakligt underbyggt upplysningsarbete från samhällets sida. Syftet bör vara att höja det allmänna medvetandet om narkotikaproblemens allvarliga karaktär från såväl individuell som samhällelig synpunkt. En planläggning av upplysningsverksamheten pågår f. n. inom det av Kungl. Maj:t tillsatta samarbetsorganet för bekämpande av narkotikamissbruk. Det ligger i sakens natur att det upplysningsarbete det här gäller bör bedrivas i olika former för att nå ut till så många grupper i samhället som möjligt. Av stor betydelse är den intensifiering av programverksamheten på här berörda område som Sveriges Radio avser att genomföra under våren. För det upplysningsarbete som ungdomsorganisationerna förklarat sig beredda att bedriva bör finnas möjlighet till ekonomiskt stöd genom bidrag från allmänna arvsfonden. Jag förutsätter också att vissa delar av det upplysningsarbete som faller inom socialstyrelsen kan finansieras av medel som använts för hälsovårdsupplysning. Medelsbehovet för genomförandet av den upplysningsverksamhet som samarbetsorganet härutöver planerar beräknar jag till 1 milj. kr. Jag förordar att detta belopp tas upp som ett reservationsanslag på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Upplysningsverksamhet i narkotikafrågor* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[3] 10. Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala. Till detta ändamål har för budgetåret 1968/69 anvisats ett investeringsanslag av 11 milj. kr.

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande har i uppdrag att på visst sätt projektera nybyggnad för etappen 3 av utbyggnaden av centralkomplexet vid akademiska sjukhuset i Uppsala. Uppdraget innefattar även projektering av vissa förberedande arbeten för etappen 3, nämligen dels rivning av vissa byggnader som innehåller personalbostäder och dels omläggning av transport- och rörkulvertar samt en väg mellan

infektionskliniken och den psykiatriska kliniken. Åtgärderna syftar till att friställa markområdet för etappen 3, som omfattar uppförande av lokaler för neurologi, neurokirurgi, neurofysiologiskt centrallaboratorium, hudklinik och ögonklinik m. m.

Kostnaden för ifrågavarande förberedande arbeten (XIII) beräknas till 3,4 milj. kr. i prisläget den 1 juli 1968. Åtgärderna avses bli utförda under tiden juni 1969—september 1970. Schaktning för etappen 3 avses komma att påbörjas under sommaren 1970. Nuvarande kulvertar mellan infektionskliniken och den psykiatriska kliniken måste därför rivras.

Statens andel av byggnadskostnaderna för de förberedande arbetena uppgår till 1 360 000 kr.

Departementschefen

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande föreslår att vissa förberedande arbeten, som syftar till att friställa mark för den tredje etappen av utbyggnaden av akademiska sjukhuset i Uppsala, skall utföras under tiden juni 1969—september 1970. Kostnaden för åtgärderna, som omfattar rivning av personalbostadshus och omläggning av transportleder, beräknas till 3,4 milj. kr. i prisläget den 1 juli 1968, varav statens avtalsenliga andel är 1 360 000 kr. Statens andel uppgår nämligen till 40 % av kostnaderna enligt det mellan staten och Uppsala läns landsting träffade avtalet angående utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m. (prop. 1961: 79, SU 97, rskr 265; prop. 1967: 105 bil. 2 s. 11, SU 72, rskr 185).

Jag förordar att de föreslagna förberedande åtgärderna utförs. Kostnadsberäkningen bör godtas. Handlingar för utbyggnadsetappen 3 i dess helhet kommer senare att underställas Kungl. Maj:ts prövning. Ett uppdrag att utföra de förberedande åtgärderna innebär emellertid inget ställningstagande till genomförandet av denna etapp. Jag avser att senare i annat sammanhang lämna en redogörelse för vissa frågor rörande den etappvisa utbyggnaden av akademiska sjukhuset i Uppsala.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett investeringsanslag av 1 360 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms
slott den 14 mars 1969.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSOON.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Lundkvist, anmäler härefter de ärenden under kommunikationsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

KAPITALBUDGETEN

VIII. Diverse kapitalfonder

Sjöfartsverkets fond

[1] 2. **Sjöfartsmateriel m. m.** Till detta ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 25,7 milj. kr.

De under första halvåret 1968 i sysselsättningsfrämjande syfte utlagda industribeställningarna kunde inte förutses vid bedömningen av anslagsbehovet i prop. 1968:1. Sjöfartsverket har i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen lagt ut beställningar på lotsbåtar, radiofyror, dieselmotorer m. m. till ett värde av 2 373 000 kr. Av detta belopp beräknas 1 546 000 kr. falla på innevarande budgetår.

Kungl. Maj:t har tidigare medgivit en häremot svarande vidgning av investeringsramen för sjöfartsverkets fond. Vidare gör sjöfartsverket i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte till ett belopp som under innevarande budgetår beräknas uppgå till

5 236 000 kr. Av detta belopp avser ca 3,8 milj. kr. fyrrar, ca 900 000 kr. fartyg och 400 000 kr. husbyggnadsarbeten. I enlighet med de riktlinjer för finansieringen av ifrågavarande art av investeringar för vilka chefen för finansdepartementet redogjort senast i prop. 1969: 1 bil. 19 bör medel härför beräknas under sjöfartsverkets fond. Med hänsyn till behållningen på anslaget uppgår behovet av medelstillskott till 5,2 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sjöfartsmateriel m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett investeringsanslag av 5 200 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

Bilaga 6

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter ärende under finansdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Sjunde huvudtiteln

C. Skatte- och kontrollväsen

[1] 14 a. Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden: Anskaffning av inventarier m. m. På grund av de pågående rivnings- och byggnadsarbetena på nedre Norrmalm i Stockholm är det nödvändigt att göra vissa ändringar i fråga om utnyttjandet av lokaler som disponeras av statliga myndigheter. Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden, som f. n. har huvuddelen av sina lokaler i kvarteret Hammaren på nedre Norrmalm, kommer i samband därmed att flyttas till kvarteret Nybodahemmet på Liljeholmen där byggnadsstyrelsen förhyrt lokaler i en nyuppförd fastighet. De lokaler som avses för centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden omfattar dels 30 kontorsrum, dels ett våningsplan som är avsett att utformas som ett kontorslandskap med arbetsplatser för omkring 120 personer. Inflyttningen i de nya lokalerna beräknas kunna äga rum inom de närmaste månaderna.

Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden har anmält, att det i sam-

band med flyttningen är nödvändigt att skaffa nya möbler och annan utrustning för i första hand kontorslandskapet, som på grund av sin karaktär kräver en speciell inredning. De 30 kontorsrummen beräknas däremot i huvudsak kunna utrustas med möbler, som flyttas från nämndens nuvarande lokaler. Resten av de befintliga möblerna kommer att överlåtas på andra myndigheter.

Kostnaden för den erforderliga nyanskaffningen av inredning och utrustning samt flyttning m. m. beräknas av nämnden uppgå till 412 000 kr. Härav belöper sig 278 000 kr. på möbler och annan inredning, 110 000 kr. på installation av telefonväxel och 24 000 kr. på flyttningskostnader. Kostnaderna, som åtminstone till en del beräknas falla på innevarande budgetår, kan inte rymmas inom de anslag som anvisats centrala folkbokförings- och uppborrdsnämnden. Medel för ändamålet bör därför under ett nytt anslag tas upp på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Centrala folkbokförings- och uppborrdsnämnden: Anskaffning av inventarier m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 412 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Margit Edström

Bilaga 7

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Statsrådet Moberg anmäler härefter de ärenden under utbildningsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Åttonde huvudtiteln

D. Skolväsendet

[1] **D 20. Statliga realskolor: Omkostnader.** I den av Kungl. Maj:t den 6 juni 1968 fastställda omkostnadsstaten för de statliga realskolorna är uppförd en obetecknad anslagspost till expenser på 933 000 kr. För budgetåret 1969/70 har i prop. 1969: 1 (bil. 10 s. 233) beräknats 653 000 kr. för motsvarande ändamål under anslaget Statliga realskolor. Den övervägande delen av expenskostnaderna utgöres av lönekostnader för städpersonal.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 28 januari 1969 hemställt dels att Kungl. Maj:t skall medge att anslagsposten till expenser för innevarande budgetår får överskridas med 1 307 000 kr., dels att till expenser för budgetåret 1969/70 skall anvisas ett belopp av 1 300 000 kr. Överstyrelsen anför i huvudsak följande. Anslagsbehovet beräknades på grundval av för budgetåret 1966/67 gjorda utbetalningar. Därvid beaktades av misstag inte utbe-

talningarna vid samtliga statliga realskolor. Detta ledde till att medelsbehovet beräknades för lågt. Dessutom har städpersonalens löner höjts och en viss förskjutning i utbetalningarna ägt rum, så att kostnader avseende budgetåret 1967/68 belastar anslaget först budgetåret 1968/69. Dessa faktorer medför att medelsbehovet under anslagsposten till expenser ökar med ca 1 307 000 kr. Av samma skäl kan medelsbehovet till expenser under anslaget Statliga realskolor för budgetåret 1969/70 förutses bli ca 650 000 kr. större än det i prop. 1969: 1 bil. 10 beräknade beloppet.

Föredraganden

Som framgår av skolöverstyrelsens i det föregående redovisade skrivelse kommer förevarande anslag att under innevarande budgetår belastas med väsentligt högre belopp än som ursprungligen beräknats. Riksdagen hör underrättas om detta.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t

ger riksdagen till känna vad jag anfört i det föregående.

I. Internationellt-kulturellt samarbete

[2] I 1. **Kulturellt utbyte med utlandet.** I riksstaten för innevarande budgetår har under denna rubrik anvisats ett reservationsanslag av 1 531 000 kr. Härav har såsom en särskild anslagspost till Kungl. Maj:ts disposition uppförts ett belopp av 273 800 kr. Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 19 december 1968 hemställt att 168 000 kr. ställs till överstyrelsens förfogande för fullföljande av en av Europarådet initierad kurs för utbildning av yrkesinstruktörer, vilken kommit att dra större kostnader än överstyrelsen beräknat. Med hänsyn till inom Europarådet gjorda åtaganden vill jag inte motsätta mig att 165 000 kr. anvisas för ändamålet. För bestridande av de berörda kostnaderna behöver ytterligare 165 000 kr. anvisas under förevarande anslag.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kulturellt utbyte med utlandet* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 165 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[3] 27. **Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor.** Under denna rubrik har i riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 130 milj. kr.

Vid min anmälan tidigare denna dag av prop. 1969: 36 angående anslag för budgetåret 1969/70 till byggnadsarbeten samt inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. har jag redovisat att ytterligare 10 milj. kr. behöver anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår under detta anslag. Jag har därvid räknat med bl. a. att i nämnda proposition redovisade nybyggnader på Vallaområdet i Linköping kommer att påbörjas redan under innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett investeringsanslag av 10 000 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

[4] 6. **Studiemedelsfonden.** Till studiemedelsfonden har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 533 milj. kr. Den sammanlagda medelsförbrukningen under budgetåret beräknades i prop. 1968: 1 (bil. 10 s. 427, SU 8, rskr 8) till 543 milj. kr. Skillnaden beräknades bli täckt genom återbetalningar under budgetåret.

Centrala studiehjälpnämnden har i skrivelse den 14 februari 1969 hemställt att ytterligare 50 milj. kr. anvisas såsom investeringsanslag till fonden för innevarande budgetår. Av handlingarna i ärendet inhämtas.

Till grund för beräkningarna i prop. 1968: 1 av medel till fonden låg antagandet, att de återbetalningspliktiga studiemedlen skulle i genomsnitt per studiemedelstagare utgöra 90 % av maximibeloppet 6 230 kr., dvs. ca 5 600 kr. Basbeloppet var vid tiden för beräkningen 5 700 kr. Andelen studerande som utnyttjar återbetalningspliktiga studiemedel uppskattades till 80 % av antalet berättigade studerande som beräknades till 120 000.

Till följd av att basbeloppet höjts till 5 800 kr. blir det återbetalningspliktiga maximibeloppet för läsåret 1968/69 6 370 kr. Det genomsnittliga beloppet beräknas för höstterminen 1968 till 2 963 kr. och för vårterminen 1969 till 2 975 kr., vilket motsvarar ca 93 % av maximibeloppet. Andelen studerande som utnyttjar studiemedel uppskattas nu inte till mer än 72 % av hela antalet studerande, som beräknas uppgå till 135 000.

Utfallet hittills under budgetåret ger vid handen att medelsförbrukningen kommer att uppgå till ca 587 milj. kr., således en ökning med 44 milj. kr. jämfört med beräkningen i 1968 års statsverksproposition. Eftersom medelsreservationen den 1 juli 1968 var 1 milj. kr. och de studiemedelsavgifter som inflyter nu kan beräknas till 8 milj. kr., blir behovet av tilläggsanslag för budgetåret 1968/69 (587 000 000 — 1 000 000 — 533 000 000 — 8 000 000 =) 45 milj. kr.

För att gardera sig mot osäkerheten i bedömningen av dels utnyttjande-

graden av återbetalningspliktiga studiemedel, dels storleken av avgiftsinbetalningarna har nämnden ökat det framräknade beloppet med 5 milj. kr.

Det sammanlagda behovet av ytterligare medel till fonden för budgetåret 1968/69 blir 50 milj. kr.

Föredraganden

Med hänvisning till vad centrala studiehjälpnämnden anfört finner jag att ytterligare 50 milj. kr. bör anvisas såsom investeringsanslag till studiemedelsfonden.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Studiemedelsfonden* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Bengtsson, anmäler här-
efter de ärenden under jordbruksdepartementets handläggning som angår
utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Nionde huvudtiteln

[1] D 7. Kostnader i samband med permanent skördeskadeskydd. På riks-
staten för budgetåret 1968/69 är under förevarande rubrik uppfört ett re-
servationsanslag av 22 575 000 kr., varav 7 575 000 kr. avser kostnader för
skördeskadeskyddets administration.

Statistiska centralbyrån föreslår, att på tilläggsstat för budgetåret 1968/
69 anvisas 193 000 kr. för att täcka kostnadsstegringar under innevarande
budgetår på grund av ökade löner.

Departementschefen

Mot centralbyråns beräkning av medelsbehovet för merutgifter under bud-
getåret 1968/69 på grund av löneökningar har jag inget att erinra.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kostnader i samband med permanent skördeskade-
skydd* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/
69 anvisa ett reservationsanslag av 193 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[2] 28. Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m. För innevarande budgetår har under förevarande anslagsrubrik anvisats ett investeringsanslag av 7,6 milj. kr. att disponeras i enlighet med en investeringsplan, som för de objekt som ingår i planen upptar av riksdagen godkända kostnadsramar. På tilläggsstat II för innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål vidare anvisats ett investeringsanslag av 1 milj. kr. (prop. 1969: 2, JoU 2, rskr 75).

Byggnadsstyrelsen hemställer att följande byggnadsprojekt tas upp i investeringsplanen.

Lantbrukshögskolan

Ultuna

V ä r m e k u l v e r t. Byggnadsstyrelsen har den 23 oktober 1967 redovisat huvudhandlingar för om- och tillbyggnad i Ultuna av lantbrukshögskolans institution för lantbrukets arbetsmetodik och teknik samt Jordbrukstekniska institutet. Vidare har styrelsen den 13 november 1967 redovisat byggnadsprogram för vissa försörjningsanläggningar vid högskolan. I sistnämnda byggnadsprogram ingick bl. a. en värmekulvert till byggnaden för institutionen och institutet. Kungl. Maj:t har den 15 mars 1968 uppdragit åt styrelsen att bl. a. projektera ifrågavarande värmekulvert fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar. Styrelsen har den 13 januari 1969 redovisat bygghandlingar för värmekulverten. Kostnaderna beräknas till 130 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1968. Byggnadstiden beräknas till tre månader.

Röbäcksdalen

A v l o p p s a n o r d n i n g a r. Kungl. Maj:t har den 2 februari 1968 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att projektera avloppsanordningar vid högskolans försöksstation i Röbäcksdalen fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar. Styrelsen har den 5 december 1968 redovisat bygghandlingarna. Byggekostnaderna beräknas till 350 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1968. Byggtiden beräknas till ca fyra månader.

Departementschefen

Förslaget om värmekulvert vid lantbrukshögskolan omfattar dragning av kulvert till byggnaden för institutionen för arbetsmetodik och teknik

samt Jordbrukstekniska institutet. Kulverten bör vara färdig före planerad om- och tillbyggnad av institutionen och institutet. Mot den beräknade kostnaden på 130 000 kr. har jag ingen erinran. Objektet bör med denna ram tas upp i investeringsplanen.

Byggnadsobjektet vid lantbrukshögskolans försöksstation i Röbbäcksdalen avser avloppsanordningar. Jag har ingen erinran mot den redovisade kostnaden på 350 000 kr. Objektet bör således med denna ram tas upp i investeringsplanen.

Utgifterna under innevarande budgetår för ovan nämnda byggnadsobjekt torde rymmas inom det till Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m. anvisade anslaget. Jag förordar därför att utgifterna får bestridas av tillgängliga medel under anslaget.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna vad jag i det föregående förordat ifråga om vissa byggnadsobjekt vid jordbrukets högskolor.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

Bilaga 9

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler härefter ärende under handelsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Tionde huvudtiteln

B. Utrikeshandel m. m.

[1] B 6. Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete. Under denna rubrik anvisades för budgetåret 1968/69 ett reservationsanslag av 90 000 kr. för svenskt deltagande i olika former av nordiskt samarbete bl. a. i nordiska ministerkommittén för ekonomiskt samarbete, nordiska ekonomiska samarbetsutskottet och nordiska kommittén för konsumentfrågor. Ytterligare 450 000 kr. anvisades på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1968/69.

De nordiska statsministrarna behandlade vid möte i Stockholm den 18—19 januari 1969 den preliminära rapport rörande ett utvidgat nordiskt ekonomiskt samarbete, som utarbetats av en särskild nordisk ämbetsmannakommitté. Statsministrarna konstaterade att rapporten borde kunna utgöra grundval för ett fortsatt arbete och förklarade att de avser att uppdra

åt ämbetsmannakommittén att slutföra sitt arbete och före den 15 juli 1969 utarbeta förslag till lösning på samtliga samarbetsområden.

Anvisade medel är inte tillräckliga för att täcka kostnaderna för Sveriges deltagande i de utredningar som utförs inom ämbetsmannakommittén med anledning av statsministrarnas beslut. Jag föreslår därför att ytterligare 200 000 kr. anvisas på tilläggsstat.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGSSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler härefter ärende under inrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Elfte huvudtiteln

A. Inrikesdepartementet m. m.

[1] A 3. Kommittéer m. m. På riksstaten för innevarande budgetår har under denna rubrik anvisats ett reservationsanslag av 3,4 milj. kr. Behållningen på anslaget vid utgången av budgetåret 1967/68 uppgick till ca 13 400 kr. Under tiden t. o. m. januari 1969 har av anslaget förbrukats närmare 2,3 milj. kr. Det återstående beloppet, ca 1,1 milj. kr. kan beräknas inte räcka till för att täcka kostnaderna under resten av budgetåret för den omfattande utredningsverksamhet som pågår inom inrikesdepartementets verksamhetsområde. Särskilt kommer den ingående kartläggning av befolkningens inkomstförhållanden och levnadsnivå som pågår inom låginkomstutredningen att föranleda betydande utgifter under återstoden av budgetåret. Jag räknar med ett ytterligare medelsbehov under anslaget för innevarande budgetår av 1,3 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen
att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten
för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av
1 300 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av
statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans
Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

CIVILDEPARTEMENTET

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14
mars 1969.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÅNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSOON.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Gustafsson, anmäler härefter ärende under civildepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Tolfte huvudtiteln

A. Civildepartementet m. m.

[1] A 3. **Kommittéer m. m.** På riksstaten för budgetåret 1968/69 är under förevarande rubrik uppfört ett reservationsanslag av 500 000 kr. Vid ingången av budgetåret fanns på anslaget en behållning av i runt tal 5 000 kr. Av det för budgetåret 1968/69 disponibla beloppet har under tiden t. o. m. februari 1969 förbrukats ca 435 000 kr. För återstoden av budgetåret räknar jag med en medelsåtgång på ca 220 000 kr. Jag anser mig därför böra beräkna ett ytterligare medelsbehov av 150 000 kr. under anslaget för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

Kungl. Maj:ts proposition nr 105 år 1969

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

AVSKRIVNING AV NYA KAPITALINVESTERINGAR

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 14 mars 1969.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter fråga om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 och anför.

Under innevarande budgetår har begärts investeringsanslag dels på tilläggsstat I till gällande riksstat, dels på tilläggsstat II, dels ock på tilläggsstat III. I enlighet med de principer som hittills tillämpats bör nu, då avskrivningsbehovet för de olika investeringarna kan överblickas, förslag om erforderliga avskrivningsanslag föreläggas riksdagen. Skulle nya avskrivningsbehov uppkomma eller ändring ske i de till grund för här beräknade avskrivningar liggande förhållandena förutsätter jag, att vederbörliga tillägg och jämkningar vidtas av riksdagen.

Statens allmänna fastighetsfond. Enligt gällande regler för avskrivning av investeringar i allmänna fastighetsfonden utgör grundavskrivning för förvaltningsbyggnader 25 % av anläggningskostnaden och för byggnader för kriminalvården, sjukhus, forskningsinstitut och skolor 50 %. Investeringar i mark avskrivs inte.

Med tillämpning av dessa grunder bör avskrivningsanslag på tilläggsstat uppföras i enlighet med följande sammanställning.

Anslag	Investering kr.	Avskrivning kr.
Justitiedepartementet:		
Renovering av byggnad för regeringsrätten ..	650 000	163 000
Utrikesdepartementet:		
Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen	14 950 000	3 738 000
Försvarsdepartementet:		
Byggnadsarbeten vid flygtekniska försöksanstalten	5 000	3 000
Socialdepartementet:		
Till- och ombyggnadsarbeten för statens rättsläkarstation i Uppsala m. m.	855 000	428 000
Utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala	1 360 000	680 000
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna (prop. 1968: 155 bil. 2 och 1969: 2 bil. 3)	3 810 000	1 905 000
Finansdepartementet:		
Nybyggnad för kavitationslaboratorium vid statens skeppsprovninganstalt	30 000	15 000
Förrådsbyggnad vid svenska institutet för konserveringsforskning	5 000	3 000
Utbildningsdepartementet:		
Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål ..	800 000	200 000
Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor	10 000 000	5 000 000
Jordbruksdepartementet:		
Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.	1 000 000	500 000
Handelsdepartementet:		
Gemensam administrationsbyggnad för Svenska turisttrafikförbundet m. fl.	360 000	90 000

Försvarets fastighetsfond. För investeringar i försvarets fastighetsfond skall enligt gällande regler avskrivningsbehovet beräknas schablonmässigt till 50 % av investeringen i kasernbyggnaders delfond. Investeringar i mark avskrivs inte.

På tilläggsstat I har för ersättningsbyggnader vid Livregementets husarer under kasernbyggnaders delfond tagits upp ett investeringsanslag av 970 000 kr. Avskrivningsanslaget bör beräknas till 485 000 kr.

Statens utlåningsfonder. På tilläggsstat III har förts upp ett tilläggsanslag till studiemedelsfonden på 50 milj. kr., vilket bör skrivas av helt. På tilläggsstat I har tagits upp ett investeringsanslag av 2 milj. kr. till fiskerilånefonden. Eftersom de lån som utgår från denna fond under viss tid är

räntefria och därefter förutsätts löpa med en ränta av 5 %, bör med hänsyn till att förräntningskravet för statens investeringar fastställts till 6 % denna investering skrivas av med 30 % eller 600 000 kr.

Fonden för låneunderstöd. För lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. har på tilläggsstat I tagits upp ett investeringsanslag av 3,2 milj. kr. Hela anslaget avser räntefria lån och avskrivningsanslaget hör tas upp med 3,2 milj. kr.

Diverse kapitalfonder. För färdigställande av vissa förrådsanläggningar finns i riksstaten för budgetåret 1968/69 uppfört ett investeringsanslag på 2 765 000 kr. under förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap. Anslaget är avsett för ny-, om- och tillbyggnader av lagringsanläggningar. Något anslag för grundavskrivning av dessa investeringar har inte beräknats för budgetåret 1968/69. De aktuella anläggningarna får ofta ett byggnadstekniskt utförande som inte överensstämmer med kommersiella anläggningar av motsvarande slag. Med hänsyn härtill bör inte den del av investeringskostnaden som betingas av dessa särskilda åtgärder belasta fonden. Grundavskrivning bör sålunda göras med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan den aktuella kostnaden för en anläggning och kostnaden för motsvarande anläggning i kommersiellt utförande. Avskrivningsbehovet för budgetåret 1968/69 utgör 2 765 000 kr.

Vad som nyss anförts äger tillämpning även på vissa förrådsanläggningar som uppförts under åren 1965—1968. Avskrivningsbehovet utgör för dessa anläggningar 4 533 000 kr. Detta belopp bör avskrivas via fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. Med hänsyn till att det fanns en behållning på fonden den 30 juni 1968 på ca 134 milj. kr. som inte var intecknad för andra ändamål, behöver några medel ej anvisas för detta ändamål.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj: t föreslår riksdagen

att till *Avskrivning av nya kapitalinvesteringar* i härefter angivna fonder på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Statens allmänna fastighetsfond

Justitiedepartementet

Renovering av byggnad för regeringsrätten 163 000

Utrikesdepartementet

Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen 3 738 000

Försvarsdepartementet

Byggnadsarbeten vid flygtekniska försöksanstalten 3 000

Socialdepartementet

Till- och ombyggnadsarbeten för statens rättsläkarstation i Uppsala m. m.	428 000
Utbyggande av akademiska sjukhuset i Upp- sala	680 000
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdoms- vårdsskolorna	1 905 000

Finansdepartementet

Nybyggnad för kavitationslaboratorium vid statens skeppsprovsningsanstalt	15 000
Förrådsbyggnad vid svenska institutet för konserveringsforskning	3 000

Utbildningsdepartementet

Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål ..	200 000
Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor	5 000 000

Jordbruksdepartementet

Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.	500 000
---	---------

Handelsdepartementet

Gemensam administrationsbyggnad för Svens- ka turisttrafikförbundet m. fl.	90 000
--	--------

Försvarets fastighetsfond

Kasernbyggnaders delfond

Ersättningsbyggnader vid Livregementets hu- sarer	485 000
--	---------

Statens utlåningsfonder

Utbildningsdepartementet

Studiemedelsfonden	50 000 000
--------------------------	------------

Jordbruksdepartementet

Fiskerilånefonden	600 000
-------------------------	---------

Fonden för låneunderstöd

Socialdepartementet

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstal- ter för alkoholmissbrukare m. m.	3 200 000
---	-----------

Diverse kapitalfonder

H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t

Förrådsfonden för ekonomisk försvarsbered-
skap

Förrådsanläggningar m. m. 2 765 000

Vad föredraganden sålunda med instämmande av
statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans
Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Edström

Förteckning
över av Kungl. Maj:t hos riksdagen begärda anslag på tilläggsstat III
till riksstaten för budgetåret 1968/69

DRIFTBUDGETEN

A. Egentliga statsutgifter

II. Justitiedepartementet

A	11	Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>	211 000
---	----	---	---------

IV. Försvarsdepartementet

A	4	Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>	600 000
O	7	Kostnader för svenska FN-styrkor m. m., <i>reservationsanslag</i>	16 800 000
			17 400 000

V. Socialdepartementet

G	9 a	Bidrag till vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid serafimerlasarettet m. m., <i>reservationsanslag</i>	20 000
J	7 a	Upplysningsverksamhet i narkotikafrågor, <i>reservationsanslag</i>	1 000 000
			1 020 000

VII. Finansdepartementet

C	14 a	Centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden: Anskaffning av inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	112 000
---	------	--	---------

VIII. Utbildningsdepartementet

I	1	Kulturellt utbyte med utlandet, <i>reservationsanslag</i>	165 000
---	---	---	---------

IX. Jordbruksdepartementet

D	7	Kostnader i samband med permanent skördeskadeskydd, <i>reservationsanslag</i>	193 000
---	---	---	---------

X. Handelsdepartementet

B	6	Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete, <i>reservationsanslag</i>	200 000
---	---	---	---------

XI. Inrikesdepartementet

A	3	Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 300 000
---	---	---	-----------

XII. Civildepartementet

A	3	Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>	150 000
---	---	---	---------

		Summa egentliga statsutgifter	21 051 000
--	--	-------------------------------	-------------------

B. Utgifter för statens kapitalfonder

II. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar

B. Statens allmänna fastighetsfond

Justitiedepartementet:

1	a	Renovering av byggnad för regeringsrätten (II:1 a), <i>reservationsanslag</i>	163 000
---	---	---	---------

Utrikesdepartementet:

3		Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen (II:3), <i>reservationsanslag</i>	3 738 000
---	--	---	-----------

Försvarsdepartementet:

4		Byggnadsarbeten vid flygtekniska försöksanstalten (II:4), <i>reservationsanslag</i>	3 000
---	--	---	-------

Socialdepartementet:

7	a	Till- och ombyggnadsarbeten för statens rättsläkarstation i Uppsala m. m. (II:8 a), <i>reservationsanslag</i>	428 000
---	---	---	---------

9		Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala (II:10), <i>reservationsanslag</i>	680 000
---	--	---	---------

13		Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna (II:14), <i>reservationsanslag</i>	1 905 000
----	--	---	-----------

Finansdepartementet:

19	a	Nybyggnad för kavitationslaboratorium vid statens skeppsprovninganstalt (II:23 a), <i>reservationsanslag</i>	15 000
----	---	--	--------

19	b	Förrådsbyggnad vid svenska institutet för konserveringsforskning (II:23 b), <i>reservationsanslag</i>	3 000
----	---	---	-------

Utbildningsdepartementet:

20		Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål (II:24), <i>reservationsanslag</i>	200 000
----	--	--	---------

22		Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor (II:27), <i>reservationsanslag</i>	5 000 000
----	--	--	-----------

	Jordbruksdepartementet:	
23	Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m. (II:28), <i>reservationsanslag</i>	500 000
	Handelsdepartementet:	
24	Gemensam administrationsbyggnad för Svenska turisttrafik- förbundet m. fl. (II:29), <i>reservationsanslag</i>	90 000
		<u>12 725 000</u>

C. Försvarets fastighetsfond

	Kasernbyggnaders delfond:	
1	Ersättningsbyggnader vid Livregementets husarer (III:6 a), <i>reservationsanslag</i>	485 000

D. Statens utlåningsfonder

	Utbildningsdepartementet:	
1	Studiemedelsfonden (IV:6), <i>reservationsanslag</i>	50 000 000
	Jordbruksdepartementet:	
3	Fiskerilånefonden (IV:9), <i>reservationsanslag</i>	600 000
		<u>50 600 000</u>

E. Fonden för låneunderstöd

	Socialdepartementet:	
3	Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkohol- missbrukare m. m. (V:4), <i>reservationsanslag</i>	3 200 000

F. Diverse kapitalfonder

	Handelsdepartementet:	
	Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap:	
1	Förrådsanläggningar m. m. (VIII:5), <i>reservationsanslag</i> . . .	2 765 000
	<u>Summa utgifter för statens kapitalfonder</u>	<u>69 775 000</u>
	Summa för driftbudgeten	<u>90 826 000</u>

KAPITALBUDGETEN

Kapitalinvestering

*I. Statens affärsverksfonder***A. Försvarets fabriksverk**

3	Teckning av aktier i SMT Machine Company AB	7 000 000
---	---	-----------

II. Statens allmänna fastighetsfond

Utrikesdepartementet:		
3	Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen.....	14 950 000
Socialdepartementet:		
10	Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala	1 360 000
Utbildningsdepartementet:		
27	Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor....	10 000 000
		<u>33 310 000</u>

IV. Statens utlåningsfonder

Utbildningsdepartementet:		
6	Studiemedelsfonden	50 000 000

VIII. Diverse kapitalfonder

Kommunikationsdepartementet:		
2	Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m.	5 200 000
	Summa för kapitalbudgeten	<u>88 510 000</u>